

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W GOLENIOWIE

za rok 2018

Goleniów, maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

I. Stan organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	3
II. Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie:	
1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	4
1.1 Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR:	
a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej	4
- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka.....	4
- w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	6
b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze	7
c) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne	8
d) świadczenia w pieczy zastępczej	9
e) świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze	12
f) źródła finansowania pieczy zastępczej	14
1.2 Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej	17
2. ustawy o pomocy społecznej	19
2.1. Zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie	19
2.2. Interwencja Kryzysowa	20
2.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i zakłady poprawcze	22
3. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	23
III. Sprawozdanie z realizowanych przez PCPR programów, projektów konkursowych	26
IV. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej	30
V. Spis tabel	32

I. STAN ORGANIZACYJNY POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Centrum działa na podstawie Statutu, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIII/100/12 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 23 lutego 2012r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie oraz Regulaminu organizacyjnego nadanego uchwałą Nr 19/8/2015 Zarządu Powiatu z dnia 28 stycznia 2015 r. zmienionego uchwałą Nr 562/155/17 Zarządu Powiatu w Goleniowie z dnia 8 grudnia 2017 r.

Zgodnie Regulaminem organizacyjnym w skład Centrum wchodzi następujące zespoły:

- 1) Zespół ds. Pieczy Zastępczej (ZPZ),
- 2) Zespół ds. Organizacyjnych, Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Świadczeń (ZORiŚ),
- 3) Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego (PIKiPS),
- 4) Zespół ds. Finansowych (ZF).

W 2018 r. Centrum realizowało m.in. zadania Powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powyższe realizowało 18 pracowników, w tym 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo - w ramach zawartych z Powiatowym Urzędem Pracy w Goleniowie umów - w PCPR zatrudnione były 4 osoby w ramach robót publicznych na stanowiskach administracyjno-biurowych.

Pierwotnie na utrzymanie i funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **792.100,00 zł**. W trakcie roku budżetowego plan dochodów i wydatków PCPR uległ zwiększeniu o kwotę **99.499,00 zł**.

Ostatecznie na utrzymanie Centrum zabezpieczono w budżecie powiatu środki w wysokości **891.599,00 zł**, z czego wydatkowano **878.112,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum uczestniczyli między innymi:

- 1) w cyklicznych spotkaniach informacyjno-doradczych dla skazanych, odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Goleniowie i Zakładzie Karnym w Nowogardzie,
- 2) w posiedzeniach interdyscyplinarnych zespołów ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także posiedzeniach grup roboczych w Goleniowie i w Nowogardzie,
- 3) w cyklicznych spotkaniach powiatowych koordynatorów realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) w spotkaniu informacyjnym w ramach projektu „Słoneczna Jesień Życia”,
- 5) w spotkaniu dot. problematyki odbierania dzieci, niebieskiej karty oraz współpracy między instytucjami w obszarze pomocy społecznej,
- 6) w spotkaniu informacyjnym zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej dot. propozycji przystąpienia do projektu „Kooperacja efektywna i skuteczna”,
- 7) w dwudniowym szkoleniu dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych i osób pracujących w obszarze przemocy z terenu powiatu goleniowskiego pn. „Praca z osobą stosującą przemoc”,

- 8) w spotkaniach organizowanych w ramach Partnerstwa Lokalnego Cm2 oraz Centrum Aktywności Lokalnej,
- 9) w Międzynarodowym Dniu Osób Niepełnosprawnych i jubileuszu 10-lecia Stowarzyszenia dla Dzieci Niepełnosprawnych *Serduszko* w Nowogardzie – 29 listopada 2018 r,
- 10) w szkoleniu dot. programu „Aktywny Samorząd”,
- 11) w spotkaniach Powiatowej Grupy Decydentów w ramach partnerskiego, międzywojewódzkiego projektu na rzecz współpracy między sektorowej w gminach miejsko-wiejskich realizowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
- 12) w spotkaniach informacyjnych dot. projektu „Kurs Na Rodzinę”,
- 13) w prezentacji dot. wspólnego wypracowania rekomendacji w obszarze deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej zorganizowanym przez Fundację Przyjaciółka WiseEuropa i Koalicję na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej,
- 14) w szkoleniu pn. „Akademia Zarządzania” w ramach projektu „Dla rodziny” – doskonalenie zawodowe kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 15) w prelekcji nt. stresu i wypalenia zawodowego,
- 16) w spotkaniach w ramach projektu pn. „Bezpieczna Przyszłość Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną”
- 17) Dyrektor Centrum uczestniczyła w spotkaniach dyrektorów organizowanych przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki – Wydział Spraw Społecznych oraz w spotkaniach Konwentu Dyrektorów Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie Województwa Zachodniopomorskiego

II. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W ZAKRESIE:

1. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1.1 Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR:

a) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej:

- w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

W trakcie 2018 r. na terenie powiatu funkcjonowało **169 rodzin zastępczych**, w których umieszczonych było **238 dzieci** oraz **9 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało **63 dzieci**.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. w Powiecie Goleniowskim funkcjonowały:

- **142 rodziny zastępcze**, w których umieszczonych było **194** dzieci, w tym:
 - 105 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których przebywało łącznie 134 dzieci,
 - 29 rodzin niezawodowych, w których umieszczonych było 35 dzieci,
 - 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 6 dzieci,
 - 4 zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało 14 dzieci,
 - 2 zawodowe rodziny specjalistyczne, w których przebywało 5 dzieci,

- **9 rodzinnych domów dziecka** (siedem na terenie gminy Goleniów, jeden na terenie gminy Nowogard i jeden na terenie gminy Maszewo), w których – na dzień 31.12.2018 r. - przebywało **59 dzieci**.

Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy

Gmina	liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci powierzonych opiece i wychowaniu			
		1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci i więcej
Goleniów	53	35	6 (12)	4 (12)	8 (52)
Maszewo	21	16	3 (6)	-	2 (11)
Nowogard	43	32	8 (16)	1 (3)	2 (10)
Osina	12	8	2 (4)	2 (6)	-
Przybiernów	6	6	-	-	-
Stepnica	16	12	2 (4)	1 (3)	1 (5)
razem	151	109	21 (42)	8 (24)	13 (78)

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W trakcie roku sprawozdawczego 25 dzieci opuściło rodzinne formy pieczy zastępczej (z przyczyn innych niż usamodzielnienie) tj.:

- 7 dzieci zostało przysposobionych,
- 4 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 12 dzieci powróciło do rodziny biologicznej,
- 2 dzieci wraz z rodziną zastępczą wyprowadziło się na teren innego powiatu.

W roku 2018 r. do pogotowi rodzinnych skierowano łącznie 9 dzieci, dodatkowo w pogotowia przebywało nadal 6 dzieci umieszczonych w tych rodzinach w 2017 r.

W okresie sprawozdawczym 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych, 1 dziecko wróciło do rodziców biologicznych, 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej, 2 dzieci - w rodzinnym domu dziecka.

Jedna z rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego funkcjonujących na terenie powiatu zrezygnowała z pełnienia tej funkcji (przejście na emeryturę).

Z przyjętych obowiązków rodziny wywiązywały się bez zastrzeżeń, zapewniały dzieciom prawidłowe warunki rozwoju i wychowania, czyniły wszelkie starania, by dzieci kierowane do pogotowia znalazły trwałą opiekę zastępczą, a jeśli było to możliwe – powróciły do rodziców biologicznych. Pracowały z rodzinami biologicznymi dzieci, w celu znalezienia wyjścia z sytuacji kryzysowej, a w stosunku do dzieci odrabiały zaległości w organizowaniu pomocy specjalistycznej: medycznej, pedagogicznej, psychologicznej i innej. Korzystały w tym zakresie z porad specjalistów instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego. Funkcjonujące na terenie powiatu rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego zapewniały tymczasową, zastępczą formę opieki nad małymi dziećmi,

porzuconymi przez rodziców biologicznych lub pochodzącymi ze środowisk patologicznych do czasu zakończenia postępowania sądowego.

W okresie sprawozdawczym sądy rejonowe utworzyły w powiecie **12 nowych rodzin zastępczych** (7 spokrewnionych i 5 niezawodowych), które podjęły opiekę nad **18** dziećmi, w tym:

- 1 dzieckiem z innego powiatu (powiat finansuje koszty pobytu dziecka na podstawie zawartego porozumienia),
- 2 dzieci wcześniej umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 1 dzieckiem, które z powodu śmierci rodzica pozostało bez opiekuna prawnego,
- 14 dzieci, wobec których sąd orzekł o ograniczeniu władzy rodzicielskiej wobec ich rodziców poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto Sąd Rejonowy w Goleniowie orzekł o umieszczeniu w już funkcjonujących formach rodzinnej pieczy zastępczej:

- 3 dzieci w rodzinach niezawodowych,
- 1 dziecka w rodzinie zawodowej specjalistycznej,
- 8 dzieci w rodzinnych domach dziecka.

Z jedną z funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych, która spełniała warunki do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, zawarto umowę o prowadzenie rodzinnego domu dziecka, w którym, poza dwójką dzieci wcześniej przebywających w rodzinie zastępczej niezawodowej, umieszczono dodatkowo czwórkę dzieci.

Jedna rodzina zastępcza sprawująca opiekę nad 2 dziećmi w trakcie 2018 r. przeprowadziła się z terenu powiatu goleniowskiego na teren innego powiatu.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Placówka Opiekuńczo- Wychowawczą nr 1 w Goleniowie, ul. Wolińska 51,
- Placówka Opiekuńczo- Wychowawczą nr 2 w Goleniowie, ul. Wolińska 53,
- Placówka Opiekuńczo- Wychowawczą nr 3 w Goleniowie, ul. Chrobrego 21,
- Placówka Opiekuńczo- Wychowawczą nr 4 w Nowogardzie, ul. Jana Pawła II 1,
- Placówka Opiekuńczo- Wychowawczą nr 5 w Nowogardzie, ul. Jana Pawła II 1a.

Obsługa placówek prowadzona jest przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie przy ul. Dworcowej 1.

Średni miesięczny koszt utrzymania wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu goleniowskiego w 2018 r. wynosił:

- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 1 w Goleniowie – **4 159,70 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Goleniowie - **4 194,82 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 3 w Goleniowie - **3 903,44 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 4 w Nowogardzie - **3 402,63 zł**,
- w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej nr 5 w Nowogardzie - **3 413,55 zł**.

W 2018 roku umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej 25 dzieci. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgromadzono wymaganą dokumentację dotyczącą stanu zdrowia i sytuacji szkolnej dzieci oraz opinie na temat funkcjonowania rodziny w środowisku uzyskane z jednostek policji i ośrodków pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym placówki opiekuńczo- wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego opuściło 26 wychowanków.

Tabela 2. Przyczyny opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej przez wychowanków.

Przyczyna opuszczenia Placówki	Liczba dzieci
usamodzielnienie	12
powrót do rodziny naturalnej	6
umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	6
umieszczenie w domu pomocy społecznej	0
przeniesieni do placówki na terenie innego powiatu	1
śmierć wychowanka	1

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

b) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo- wychowawcze

Osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu, w okresie sprawozdawczym udzielano pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia oraz pomocy prawnej i psychologicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w odniesieniu do osób usamodzielnianych, które opuściły pieczę zastępczą po 1 stycznia 2012 r.

W 2018 r. uzyskało pełnoletność 34 wychowanków pieczy zastępczej, w tym 21 wychowanków rodzin zastępczych i 13 wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 20 indywidualnych programów usamodzielnienia z wychowankami rodzin zastępczych oraz 10 z wychowankami placówek opiekuńczo- wychowawczych,
- 10 weryfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, 32 weryfikacje indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych,
- 36 okresowych ocen realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej,
- 4 oceny końcowe procesu usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 19 ocen dot. wychowanków rodzin zastępczych.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ucząca się osoba osiągająca pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej do 25 roku życia, pod warunkiem kontynuowania nauki. Z możliwości tej

w 2018r. korzystało 51 wychowanków rodzin zastępczych oraz 9 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej.

c) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez poradnictwo specjalistyczne

Rodzinom zapewniono poradnictwo psychologiczne, doradztwo prawne, terapię rodzinną, mediacje oraz dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej.

W ramach udzielanego wsparcia psychologicznego pracowano z rodzinami i ich wychowankami nad prawidłową komunikacją oraz nad poszukiwaniem zadowalających rozwiązań istniejących problemów. Uczestnikom została przekazana wiedza pozwalająca na podejmowanie i utrwalanie zachowań przyczyniających się do zmiany postaw poprzez pracę nad własnymi przekonaniem. Osoby korzystające z pomocy borykały się m.in. z problemami emocjonalnymi, z trudnościami szkolnymi, niską motywacją dzieci do nauki, brakiem wiary we własne możliwości, problemami w komunikacji z rodziną i innymi osobami, zachowaniami buntowniczymi w okresie dojrzewania, zaburzeniami zachowania, niewystarczającymi kompetencjami wychowawczymi. Pojawiały się również problemy pod postacią zachowań demoralizujących, czy autodestrukcyjnych wśród nastolatków (spożywanie alkoholu, palenie papierosów, samookaleczenia, ucieczki ze szkoły). Rodzinom tym niezależnie od wsparcia specjalistycznego - w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Goleniowie - organizowano spotkania małoletnich z przedstawicielami Policji, w trakcie których małoletni byli poddawani oddziaływaniom edukacyjno-prawnym.

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia specjalistycznego skorzystało łącznie **47 rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.**

Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/osób i liczba spotkań z rodzinami/osobami korzystającymi z pomocy

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin	Liczba spotkań z rodzinami/osobami
1.	Problemy w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	33	148
2	Zachowania demoralizujące, autodestrukcyjne	11	89
3.	Sytuacje kryzysowe, problemy rodzinne	1	23
4.	Zdarzenia losowe	2	12
	Ogółem	47*	272

*11 rodzin korzystało ze wsparcia z więcej niż jednej przyczyny, w zestawieniu wykazano problem dominujący.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W okresie sprawozdawczym **zdiagnozowano 46 dzieci**, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub zostały przeniesione z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej) albo – w związku z uregulowaną sytuacją prawną – kwalifikowały się do adopcji. Sporządzone diagnozy psychofizyczne miały na celu ustalenie potrzeb edukacyjnych diagnozowanych dzieci, ich udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz objęcia pomocą profilaktyczno- wychowawczą lub resocjalizacyjną, rehabilitacyjną albo leczeniem.

Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne

Lp.	DIAGNOZY PSYCHOFIZYCZNE	Liczba diagnoz
1.	Dzieci z uregulowaną sytuacją prawną (zgłaszane do adopcji)	19
2.	Dzieci, które trafiły do rodzinnej pieczy zastępczej (po raz pierwszy, z powodu zmiany miejsca zamieszkania, zostały przeniesione z pieczy instytucjonalnej do rodzinnej)	27
	Ogółem	46

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

d) świadczenia w pieczy zastępczej

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa oraz rodzinny dom dziecka uprawnione są do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w kwocie nie niższej niż 1000zł miesięcznie. Rodzina zastępcza spokrewniona w kwocie nie niższej niż 660zł.

W przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności rodzinie przysługuje dodatek nie niższy niż 200zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej od 1 czerwca 2018 r. wartości te uległy zwiększeniu i tak:

- 1) rodzina zastępcza spokrewniona uprawniona jest do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w kwocie nie niższej niż 694zł,
- 2) rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa oraz rodzinny dom dziecka uprawnione są do pobierania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w kwocie nie niższej niż 1052zł,
- 3) rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka uprawnione są do pobierania dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego w kwocie nie niższej niż 211zł.

Ustawodawca przewidział możliwość otrzymywania wynagrodzeń, dodatków oraz świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci lub osób przebywających w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – na wniosek rodziny - na zasadach i w trybie określanych w przepisach ustawy o pomocy społecznej.

Z możliwości tej korzystało 17 rodzin (17 dzieci), które przed 1 stycznia 2012 r. posiadały status rodziny zastępczej spokrewnionej i uzyskiwały świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w wysokości wyższej niż stanowi to ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pozostałe rodziny, prowadzący rodzinne domy dziecka w 2018 r. świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci otrzymywały w kwocie:

- 1.000 zł, a od 1 czerwca 2018 r. 1052 zł na 139 dzieci,
- 660 zł, a od 1 czerwca 2018 r. 694 zł na 143 dzieci,

- 200 zł (dodatek), a od 1 czerwca 2018 r. 211 zł na 22 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Do zadań własnych powiatu o charakterze obligatoryjnym należy nie tylko przyznawanie świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, ale także między innymi:

- przyznawanie wynagrodzeń rodzinom zastępczym zawodowym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz rodzinom pomocowym,
- przyznawanie prowadzącym rodzinny dom dziecka świadczeń na utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- pokrywanie prowadzącym rodzinny dom dziecka kosztów związanych z remontem,
- udzielanie rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka dni wolnych od sprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy.

Zgodnie z art. 85 ustawy rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2000 zł miesięcznie, a rodzinom zastępczym zawodowym pełniącym funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 2.600zł miesięcznie. Jeżeli rodziną zastępczą zawodową/prowadzącymi rodzinny dom dziecka są małżonkowie wynagrodzenie przysługuje jednej osobie. Uchwałą Nr VI/48/15 z dnia 18 czerwca 2015 r. Rada Powiatu w Goleniowie podwyższyła wysokość wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, uzależniając jego wysokość od liczby dzieci umieszczonych w rodzinie, rodzinnym domu dzieci i ustaliła je na poziomie nie niższym niż:

- 2 300 zł brutto miesięcznie przy sprawowaniu opieki nad 4 dzieci,
- 2.400 zł brutto miesięcznie przy sprawowaniu opieki nad 5 dzieci,
- 2.500 zł brutto miesięcznie przy sprawowaniu opieki nad 6 dzieci,
- 2.550 zł brutto miesięcznie przy sprawowaniu opieki nad 7 dzieci,
- 2 650zł brutto miesięcznie w przypadku sprawowania opieki na 8 dzieci.

W okresie sprawozdawczym 1 rodzinnemu domowi dziecka przyznano świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu domu jednorodzinnego w kwocie 2.500zł – na zasadach i w trybie określonym w umowie zawartej z prowadzącymi rodzinny dom dziecka.

Z możliwości niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem skorzystały w roku 2018 dwie rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. W związku z tym, opiekę nad 2 dziećmi umieszczonych w tych rodzinach sprawowały 2 rodziny pomocowe.

W 2018r. wydano **487** decyzji administracyjnych dot. świadczeń, w tym:

- 38 decyzji orzekających o uchyleniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 37 decyzji orzekających o przyznaniu świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka,

- 21 decyzji orzekających o przyznaniu jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do pieczy zastępczej dziecka,
- 16 decyzji przyznających świadczenie na rzecz pełnoletniego wychowanka pozostającego w dotychczasowej rodzinie po osiągnięciu pełnoletności,
- 280 decyzji orzekających o zmianie okresu wypłaty lub wysokości świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci,
- 10 decyzji orzekających o zmianie adresu lub danych osobowych osób uprawnionych do pobierania świadczeń,
- 1 decyzję orzekającą o przyznaniu prowadzącemu rodzinny dom dziecka świadczenia na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- 7 decyzji orzekających o przyznaniu dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 13 decyzji orzekających o przypisaniu do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia,
- 1 decyzję orzekającą o przedłużeniu terminu rozliczenia jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka,
- 2 rozkładające na raty zwrot nienależnie pobranego świadczenia,
- 3 decyzje przyznające świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie pomocowej
- 53 decyzje orzekające o przyznaniu środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym,
- 4 decyzje orzekającą o przyznaniu dofinansowania do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania,
- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów wypoczynku.

Zgodnie z art.80 ust.1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, niezależnie od świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, przysługuje na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18. roku życia **dodatek wychowawczy** w kwocie 500,00 zł miesięcznie. Jest on przyznawany na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Prawo do dodatku wychowawczego ustala się na okres 12 miesięcy. Zgodnie z art.87 ust. 1b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku braku zmian w sytuacji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka mającej wpływ na prawo do dodatku wychowawczego ustala się je na okres kolejnych 12 miesięcy z urzędu.

W roku 2018 rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka wystąpili z 30 wnioskami o ustalenie prawa do dodatków wychowawczych. Wydano 326 decyzji administracyjnych, w tym:

- 265 orzekających o przyznaniu dodatku wychowawczego,
- 9 zmieniających okres wypłaty dodatku - w związku z czasowym niesprawowaniem opieki nad dziećmi,
- 28 decyzji uchylających decyzje o przyznaniu dodatku wychowawczego,

- 16 decyzji orzekających o zwrocie nienależnie pobranego dodatku wychowawczego,
- 1 decyzję rozkładającą nienależnie pobrany dodatek wychowawczy na raty,
- 1 decyzję wygaszającą rozłożenie na raty nienależnie pobranego dodatku wychowawczego,
- 2 decyzje orzekające o zmianie formy rodziny zastępczej,
- 1 decyzję orzekającą o zmianie danych osobowych dziecka,
- 3 decyzje orzekające o zmianie danych osobowych rodzin zastępczych,

W okresie sprawozdawczym wypłacono **2.725 dodatków wychowawczych** na kwotę **1.337.878,00 zł**. Zadanie finansowane było ze środków budżetu państwa.

Niezależnie od powyższego w 2018 roku – w ramach rządowego programu „Dobry start” zostało przyznanych i wypłaconych łącznie 250 jednorazowych świadczeń w związku z rozpoczęciem roku szkolnego na kwotę **75.000,00 zł**. Środki finansowe na realizację w/w zadania pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku (Dz.U. z 2018 r. poz. 1061) świadczenie to przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz osobom uczącym się w wysokości 300 zł raz w roku (jednorazowo), w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

e) świadczenia na usamodzielnienie wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kontynuującym naukę usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy nabyli prawo do pobierania przedmiotowej pomocy przed 1 stycznia 2012r. przysługuje miesięczna pomoc na kontynuowanie nauki w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej tj. w kwocie **494,10 zł** miesięcznie - pomoc w powyższej wysokości pobierała 1 usamodzielniana wychowanka rodziny zastępczej Usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy nabyli prawo do pobierania przedmiotowej pomocy po 1 stycznia 2012 r. od 31 maja 2018 r. przysługiwała pomoc na kontynuowanie nauki w kwocie nie mniej niż **500 zł**, a - zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej - od 1 czerwca 2018 r. nie mniej niż **526 zł**.

Od 1 czerwca 2018 r. zmianie uległa także wysokość pozostałych świadczeń wypłacanych usamodzielnianym wychowankom i tak:

- 1) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego spokrewnioną rodzinę zastępczą wynosi nie mniej niż 3470 zł,
- 2) wysokość pomocy na usamodzielnienie dla wychowanka opuszczającego rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną:

- przebywającego w pieczy zastępczej powyżej 3 lat – wynosi nie mniej niż 6939 zł;
 - przebywającego w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat wynosi nie mniej niż 3470 zł,
 - przebywającego w pieczy zastępczej poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku wynosi nie mniej niż 1735 zł,
- 3) wysokość pomocy na zagospodarowanie wynosi nie mniej niż 1577 zł, a dla osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 3154 zł.

W okresie sprawozdawczym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki pobierało:
 - 35 wychowanków rodzin zastępczych,
 - 18 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2) pomoc na usamodzielnienie przyznano i wypłacono:
 - 21 wychowankom rodzin zastępczych, dodatkowo 1 wychowanek otrzymywał pomoc przyznaną w 2017 r. a wypłacaną w ratach do 2018 r.
 - 5 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych, dodatkowo 4 wychowanków pobierało pomoc przyznaną w 2017 r. a wypłacaną w ratach do 2018 r.
- 3) pomoc na zagospodarowanie przyznano i wypłacono:
 - 18 wychowankom rodzin zastępczych,
 - 4 wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W 2018 r. wydano:

- 28 decyzji orzekających o przyznaniu miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 12 decyzji orzekających o przyznaniu miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 5 decyzji orzekających o uchyleniu miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 3 decyzje orzekające o uchyleniu miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych,
- 21 decyzji orzekających o przyznaniu pomocy na usamodzielnienie dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 5 decyzji orzekających o przyznaniu pomocy na usamodzielnienie dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 18 decyzji orzekających o przyznaniu pomocy na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 4 decyzje orzekające o przyznaniu pomocy na zagospodarowanie dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 1 decyzję orzekającą o zmianie adresu pełnoletniego wychowanka rodziny zastępczej i placówki opiekuńczo – wychowawczej pobierających miesięczną pomoc na kontynuowanie nauki,
- 2 decyzje orzekające o przypisaniu do zwrotu nienależnie pobranej miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki,

- 1 decyzję orzekającą o odmowie przyznania pomocy na usamodzielnienie,
- 20 decyzji orzekających o zmianie wysokości pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzin zastępczych,
- 12 decyzji orzekających o zmianie wysokości pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków.

f) źródła finansowania pieczy zastępczej

Na finansowanie **rodzinnej pieczy zastępczej** w Powiecie Goleniowskim wydatkowano środki w wysokości 5.355.640 zł (Dział 855, rozdział 85508) plus 213.570 zł (Dział 853, rozdział 85395 – wkład własny w projekt pn. „Nasze Wsparcie Twój Sukces”) tj. w łącznej wysokości **5.569.210,22 zł**, w tym:

- z budżetu Powiatu Goleniowskiego – **3.132.111,73 zł**,
- z budżetu Państwa (dotacje) – **1.372.442,20 zł**,
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust.8 ustawy – **691.015,81 zł**,
- z budżetów powiatowych (porozumienia) – **358.305,43 zł**,
- z odpłatności rodziców biologicznych – **15.335,05 zł**.

W okresie sprawozdawczym realizowano:

- **31 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania w **rodzinnej pieczy zastępczej dzieciom pochodzącym z terenu innych powiatów, tj.:**
 - 2 dzieci z Powiatu Szczecineckiego,
 - 1 dziecko z Miasta Zabrze,
 - 2 dzieci z Powiatu Łobeskiego,
 - 18 dzieci z Miasta Szczecin,
 - 3 dzieci z Powiatu Stargardzkiego,
 - 3 dzieci z Powiatu Kamieńskiego,
 - 1 dziecko z Miasta Włocławek,
 - 1 dziecko z Powiatu Myśliborskiego.

Dochody z tego tytułu wyniosły 358.305,43 zł.
- **24 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania innym powiatom środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem **dzieci pochodzących z Powiatu Goleniowskiego, a przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów tj.:**
 - Powiatowi Gryfickiemu - 2 dzieci,
 - Miastu Koszalin - 2 dzieci,
 - Miastu Szczecin - 6 dzieci,
 - Powiatowi Brzeskiemu - 2 dzieci,
 - Powiatowi Zamojskiemu - 1 dziecko,
 - Powiatowi Sławińskiemu - 1 dziecko,
 - Powiatowi Kamieńskiemu – 1 dziecko,
 - Powiat Szamotulski – 1 dziecko,

- Powiatowi Kieleckiemu – 1 dziecko,
- Miastu Świnoujście – 5 dzieci,
- Powiatowi Stargardzkiemu – 2 dzieci.

Wydatki z tego tytułu wyniosły 234.595,22 zł.

Na finansowanie **instytucjonalnej pieczy zastępczej** w Powiecie Goleniowskim wydatkowano środki w wysokości 2.717.503,00 zł.

W okresie sprawozdawczym realizowano:

- **1 porozumienie** określające warunki i sposób przekazywania innemu powiatowi środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem **1 dziecka pochodzącego z Powiatu Goleniowskiego, a przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie powiatu sieradzkiego** - wydatki z tego tytułu wyniosły **68.978,02 zł**,
- **7 porozumień** określających warunki i sposób przekazywania Powiatowi Goleniowskiemu środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania w **placówkach opiekuńczo- wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Goleniowskiego** dzieciom pochodzącym z terenu innych powiatów, tj.
 - Powiatu Kołobrzeskiego – 2 dzieci,
 - Powiatu Świdwińskiego - 5 dzieci,
 - Powiatu Drawskiego – 3 dzieci,
 - Powiatu Myśliborskiego - 1 dziecko,
 - Powiatu Stargardzkiego - 1 dziecko,
 - Miasta Gorzowa Wielkopolskiego - 1 dziecko,
 - Miasta Szczecina - 5 dzieci.

W okresie sprawozdawczym **dochody z tego tytułu** wpływały bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła obowiązek **odpłatności gmin** właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2018 r. wszystkie gminy z terenu naszego powiatu ponosiły odpłatność za pobyt dzieci zarówno w rodzinnej, jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w wysokości zależnej od okresu pobytu dziecka i tak:

- **w rodzinnej pieczy zastępczej:**

Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponosiły odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci z danej gminy	52	42	20	22	9	6
Razem	151					

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

- w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponosiły odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Gmina	Goleniów	Nowogard	Stepnica	Maszewo	Osina	Przybiernów
Liczba dzieci pochodzących z danej gminy	27	2	4	1	7	3
Razem	44					

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W 2018 r. dochody z tytułu zwrotu kosztów na opiekę i wychowanie dziecka pokrytych przez gminę właściwą ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej wyniosły **698.619,45 zł**, z tego w rodzinnej pieczy zastępczej - **691 015,81 zł** oraz w instytucjonalnej (zobowiązanie za 2017 r.) – **7.603,64 zł** (od 1 lipca 2017 r. środki te wpływają bezpośrednio na konto Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Goleniowie).

Rodzice, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej, są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za ich pobyt w pieczy. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała możliwość odstąpienia od ustalania przedmiotowej opłaty, umarzania w całości lub w części łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności lub rozkładania na raty powstałych wierzytelności. Zgodnie z art. 194 ust. 2 wyżej cyt. ustawy Rada Powiatu w Goleniowie w dniu 27 września 2018 r. przyjęła uchwałę Nr XXX/309/18 w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskazania organu lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg.

W okresie sprawozdawczym z tytułu **odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej** uzyskano dochody w łącznej wysokości **20.926,51 zł**, w tym:

- rodzinnej - **15.335,05 zł**,
- instytucjonalnej – **5.591,46 zł**.

W 2018 r. wydano **341** decyzji w sprawie odpłatności rodziców biologicznych, w tym najliczniejszą grupę, bo aż **253** stanowiły decyzje odstępujące od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Podczas prowadzonych postępowań administracyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi urzędami pracy, policją, a także z innymi instytucjami w celu ustalenia sytuacji

rodzinnej, zdrowotnej, dochodowej i majątkowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłaty. Zdecydowana większość rodziców znajdowała się w bardzo trudnej sytuacji życiowej i finansowej. Osoby te najczęściej nie posiadały stałego zatrudnienia, podejmowały jedynie drobne prace dorywcze lub utrzymywały się z rent, świadczeń pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym - na wniosek strony - wydano 1 decyzję w sprawie zmiany wcześniej wydanych decyzji.

Ponadto - na wniosek stron - Starosta Goleniowski orzekł w 2 przypadkach o umorzeniu w całości lub częściowe rozłożenie na raty i częściowe umorzenie wierzytelności powstałej na skutek niewywiązywania się przez rodziców biologicznych z obowiązku uiszczania opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. W obu przypadkach ze względu na fakt, iż osoba odpowiedzialna za ponoszenie opłaty wychowuje inne małoletnie dzieci pozostające pod jego opieką.

1.2 Zadania realizowane przez PCPR jako organizatora pieczy zastępczej

W roku 2018 r. – w okresie od listopada do grudnia - 11 osób (w tym 3 małżeństwa i 5 osób samotnych) uczestniczyło w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie w ramach projektu pn. „Rodzinom Pomocna Dłoń” finansowanego ze środków UE. Wszystkie osoby ukończyły szkolenie i otrzymały kwalifikację do pełnienia funkcji:

- rodziny zastępczej niezawodowej (6 osób)
- rodziny zastępczej zawodowej (1 osoba)
- rodziny zastępczej zawodowej/ rodzinnego domu dziecka (4 osoby)

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w okresie sprawozdawczym dokonał 31 pierwszych ocen sytuacji dziecka oraz 445 ocen okresowych zawierających opinię nt. zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Oceny dokonywane były w konsultacji z rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz instytucjami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, świetlicami środowiskowymi. Instytucje te - na wniosek Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej - przekazywały opinie nt. rozwoju, zachowania, osiągnięć szkolnych, współpracy z opiekunami oraz ewentualnie pojawiających się problemów w środowisku szkolnym i lokalnym dziecka. Od 19 września 2014 r. tj. od daty wejścia w życie zmian do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ocena sytuacji dziecka dokonywana jest na posiedzeniu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka,
- 2) psychologiem,
- 3) właściwym asystentem rodziny,
- 4) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego,
- 5) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawicielem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 6) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Oceny, w przypadku dzieci do 3 lat – zgodnie z wymogiem ustawowym – dokonywane były co 3 miesiące, w przypadku dzieci starszych – co 6 miesięcy.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 10 przypadkach przekazał do Sądu opinie nt. braku zasadności pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej. Sąd podzielił opinie Organizatora - w 5 przypadkach dzieci opuściły rodzinną pieczę zastępczą i powróciły do rodziny biologicznej, w 5 przypadkach dzieci zostały przysposobione.

Dodatkowo, w przypadkach powzięcia informacji o nieprawidłowościach występujących w rodzinie, Organizator niezwłocznie informował o tym Sąd Rodzinny, który podejmował dalsze działania w stosunku do rodziny zastępczej.

W roku 2018 wystąpiono z 17 wnioskami o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców naturalnych, z tego w 6 sprawach Sąd orzekł o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej, w 5 przypadkach oddalił wniosek, a w pozostałych przypadkach trwa postępowanie sądowe.

20 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zostało zgłoszonych do ośrodków adopcyjnych w celu przysposobienia. 6 dzieci zostało przysposobionych, 11 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji ze względu na silną więź łączącą rodzinę zastępczą i dziecko, a w stosunku do 3 dzieci trwa procedura adopcyjna.

3 rodziny zastępcze zawodowe skorzystały z przysługującego im prawa do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem - 2 rodziny zastępcze zawodowe w wymiarze 30 dni kalendarzowych, 1 rodzina w wymiarze 14 dni kalendarzowych. 2 dzieci z tych rodzin zostało umieszczonych w rodzinach pomocowych (posiadających kwalifikacje) wskazanych przez PCPR i zaakceptowanych przez rodzinę, a 5 - za zgodą sądu - było urlopowanych do rodziny biologicznej.

3 rodzinom zastępczym zawodowym i 6 osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka przyznano świadczenie w formie zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Wymiar czasu pracy osoby do pomocy wynosił odpowiednio 10 lub 20 godzin tygodniowo. Wynagrodzenie za 1 godzinę zatrudnienia osoby do pomocy, było równe stawce przeliczeniowej za 1 godzinę wynagrodzenia minimalnego określonej w odrębnych przepisach.

W okresie sprawozdawczym rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka uczestniczyli:

- w warsztatach: „ABC higienicznego trybu życia”, „Profilaktyka uzależnień”, „Kształtowanie umiejętności osobistych – zarządzanie czasem”, „Edukacja Finansowa”, „Szkoła dla rodziców” - w ramach realizowanego przez PCPR projektu „Nasze Wsparcie Twój Sukces”;
- w warsztatach szkoleniowych: „Prawne aspekty rodzicielstwa zastępczego”, „Stres i wypalenie zawodowe”, „Najczęstsze zaburzenia u dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i ich wpływ na funkcjonowanie dziecka – RAD, FAS, FASD i inne zaburzenia emocjonalne” – zorganizowanych w ramach projektu „Rodzinom Pomocna Dłoń”, współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województw Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020,
- szkoleniach dot. dziecka i jego zasobów, konfliktów w rodzinie, współpracy dzieci z rodzicami, samodzielności dziecka i kompetencji społecznych mających na celu podnoszenie kwalifikacji, prowadzonych przez psychologa zatrudnionego w PCPR.

Rodzinom zastępczym, prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz dzieciom w nich umieszczonym w ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zapewniono poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, doradztwo z zakresu profilaktyki uzależnień, dietetyczne, doradztwo prawne, terapię rodzinną.

Rodziny – zakwalifikowane do uczestnictwa w projekcie (15 rodzin) uczestniczyły w turnusie terapeutycznym, warsztatach wyjazdowych z elementami pedagogiki i zabawy, warsztatach - „Radzenie sobie w sytuacjach stresowych z elementami kontroli złości”. Dzieciom zapewniono korepetycje z języka polskiego, angielskiego i matematyki.

2. ustawy o pomocy społecznej:

2.1. Zapewnienie i organizowanie całodobowej opieki w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie

Na terenie powiatu goleniowskiego funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie, Smużyny 2 z filią w Nowogardzie przy ul. Piłsudskiego 9. Na podstawie decyzji zmieniającej z dnia 20 stycznia 2014 r. znak: S-1.9423.1.1.2014.JJ Wojewoda Zachodniopomorski zezwolił na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla 101 osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz 136 osób przewlekle psychicznie chorych. Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie dysponuje łącznie 237 miejscami. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie – w 2018 r. wynosił 3.122 zł.

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wpłynęło łącznie 19 wniosków o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej, z tego 6 wniosków z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu goleniowskiego i 13 z terenu innych powiatów (Stargard, Rymań, Sławoborze, Cedynia, Koszalin, Mieszkowice, Polkowice, Szczecin, Police, Stara Dąbrowa, Gliwice).

Na przestrzeni 2018 roku wydano 137 decyzji administracyjnych, w tym m.in:

- 97 decyzji zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z uwagi na waloryzację świadczeń rentowych mieszkańców przekraczającą kwotę zmiany dochodu o 10% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- 4 decyzje o wygaśnięciu odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej z powodu zgonu mieszkańców,
- 14 decyzji orzekających o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej na pobyt stały,
- 2 decyzje orzekające o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej na pobyt czasowy,
- 1 decyzję zmieniającą decyzję o umieszczeniu na pobyt czasowy z powodu przedłużenia terminu pobytu,
- 4 decyzje o wygaśnięciu decyzji dot. skierowania z powodu zgonu mieszkańców,
- 8 decyzji o wygaśnięciu decyzji dot. umieszczenia z powodu zgonu mieszkańców,
- 2 decyzje uchylające umieszczenie z powodu rezygnacji.

Na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Nowogardzie na dzień 31.12.2018 r. oczekiwało 26 osób.

2.2. Interwencja Kryzysowa

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 z późn.zm.) realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej.

Funkcjonujący w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego udziela poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz wsparcia terapeutycznego i mediacji osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

W okresie sprawozdawczym z usług Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego skorzystały łącznie **168 rodzin**. Najczęściej udzielano poradnictwa i wsparcia w związku z występującymi w rodzinach: **przemocą psychiczną i fizyczną, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami finansowymi, problemami mieszkaniowymi, bezrobociem, uzależnieniami, chorobą i niepełnosprawnością.**

Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin/ osób korzystających ze wsparcia i liczba osób w tych rodzinach.

Lp.	Przyczyny	Liczba rodzin/osób	Liczba osób w rodzinach
1	przemoc psychiczna i fizyczna	59	139
2	niewydolność wychowawcza	50	241
3	sytuacja kryzysowa	32	98
4	problemy finansowe, bezrobocie	17	57
5	niepełnosprawność	3	10
6	uzależnienia	2	8
7	choroba	2	5
8	bezdomność, problemy mieszkaniowe	2	3
9	potrzeba ochrony macierzyństwa	1	4
	Ogółem	168	565

Zródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy.

Lp.	Przyczyny	Gmina Goleniów		Gmina Maszewo		Gmina Nowogard		Gmina Stepnica		Gmina Przybiernó		Gmina Osina	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
1	Przemoc psychiczna i fizyczna	36	87	5	11	10	21	1	6	5	11	2	3
2	Niewydolność wychowawcza	32	148	4	20	8	43	3	20	2	6	1	4
3	Sytuacja kryzysowa	21	65	1	3	4	14	4	11	1	3	1	2
4	Problemy finansowe, bezrobocie	13	39	2	11	-	-	-	-	1	3	1	4
5	Niepełnosprawność	3	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Przyczyny	Gmina Goleniów		Gmina Maszewo		Gmina Nowogard		Gmina Stepnica		Gmina Przybiernó		Gmina Osina	
6	Choroba	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Bezdomność, problemy mieszkaniowe	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Uzależnienia	1	4	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-
9	Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	OGÓLEM	111	365	12	45	23	82	8	37	9	23	5	13

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Poradnictwa, doradztwa udzielali następujący specjaliści: psycholog, prawnik, mediator oraz terapeuta.

Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielonych porad na rzecz klientów będących w kryzysie

Lp.	Rodzaj wsparcia	Liczba porad*
1	doradztwo psychologiczne	80
2	doradztwo prawne	58
3	mediacje	7
4	terapię	1
	ogółem	146

* wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów

Lp.	Rodzaj wsparcia	Gmina Goleniów	Gmina Maszewo	Gmina Nowogard	Gmina Stepnica	Gmina Przybiernów	Gmina Osina
		Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających	Liczba osób korzystających
1	psychologiczne	45	5	16	5	4	5
2	prawne	43	3	4	3	2	3
3	mediacje	5	-	-	1	1	-
4	terapię	1	-	-	-	-	-
	OGÓLEM	94	8	20	9	7	8

* wystąpiły przypadki, w których zgłaszające się osoby korzystały jednocześnie z kilku porad.

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.

W ramach pracy wykonywanej przez koordynatora PIKiPS sporządzono 45 nowych kart klienta.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 10, poz. 1493), w PCPR realizowano programy korekcyjno-edukacyjne, skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programów była zmiana postaw i zachowań u uczestników, w celu zmniejszenia ryzyka dalszego stosowania przez nich przemocy oraz zwiększenie zdolności do samokontroli niepożądanych zachowań.

Przy realizacji programów współpracowano z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sądem Rejonowym w Goleniowie oraz Policją. Zajęcia, w ramach programu odbywały się w Goleniowie w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i były prowadzone przez osobę, która posiadała uprawnienia oraz kwalifikacje do prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym program korekcyjno-edukacyjny realizowany był w 2 edycjach – pierwsza w okresie od 3 kwietnia do 19 czerwca 2018 r., druga w okresie od 1 października do 10 grudnia 2018 r. W programach łącznie wzięło udział 31 osób, spośród których 16 ukończyło szkolenie i uzyskało zaświadczenie o ukończeniu programu. Na realizację zadania pozyskano dotację z budżetu państwa w łącznej wysokości 19.458 zł, którą wykorzystano w całości.

2.3. Usamodzielnianie wychowanków opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze

W 2018 r. pomocą na usamodzielnienie, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej, objętych było łącznie 2 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych. 2 wychowankom przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej oraz pomoc na usamodzielnienie.

W okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 2 weryfikacje indywidualnych programów usamodzielnienia,
- 2 oceny końcowe indywidualnego procesu usamodzielnienia.

W związku z ustawowym obowiązkiem weryfikacji sytuacji materialno – dochodowej w drodze przeprowadzanych wywiadów środowiskowych, w okresie sprawozdawczym sporządzono:

- 3 wywiady środowiskowe rodzinne cz. I,
- 2 aktualizacje wywiadów środowiskowych cz. IV,
- 4 wywiady środowiskowe cz V.

W 2018 r. wydano:

- 1 decyzję administracyjną przyznającą pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla usamodzielnianego wychowanka młodzieżowego ośrodka wychowawczego,
- 1 decyzję przypisującą do zwrotu nienależnie pobraną pomoc na kontynuowanie nauki
- 1 decyzję orzekającą o uchyleniu pomocy na kontynuowanie nauki
- 2 decyzje przyznające pomoc na zagospodarowanie,
- 2 decyzje przyznające pomoc na usamodzielnienie,

3. ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

W Powiecie Goleniowskim zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych realizowane były w 2018 r. przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej przez Powiatowy Urząd Pracy.

Do 12 lutego 2018 r. brak było planu finansowego Funduszu, a środki na zobowiązania dot. dofinansowania kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie przekazywane były zaliczkowo. W dniu 13 lutego 2018 r. Zarząd PFRON podjął decyzję o dokonaniu podziału środków finansowych na poszczególne powiaty na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Dla Powiatu Goleniowskiego przyznano środki w wysokości **1.092.013 zł**, w tym na zobowiązania dotyczące kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej - **479.880,00 zł**.

W związku ze zmianą rozporządzenia w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym, pismem z dnia 2 lipca 2018 r. znak: DF.WRO.284.2018 Zarząd PFRON poinformował, że wysokość środków przypadających Powiatowi Goleniowskiemu na 2018 r. na dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej została zwiększona o kwotę **18.000,00 zł**. Wobec powyższego została ona ustalona na poziomie **497.880,00 zł**.

Otrzymane środki – zgodnie z uchwałą Nr XXVI/262/18 Rady Powiatu Goleniowie z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po zmianach wprowadzonych uchwałami: Nr XXX/304/18 z dnia 27 września 2018 r. i Nr II/16/18 z dnia 18 grudnia 2018 r. zostały przeznaczone na niżej określone zadania:

- **z zakresu rehabilitacji społecznej - 1.071.202,60 zł**, w tym na:
 - 1) zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej - **497.880,00 zł**,
 - 2) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – **139.977,00 zł**,
 - 3) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - **338.626,81 zł**,
 - 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych - **90.718,79 zł**,
 - 5) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – **4.000,00 zł**

- **z zakresu rehabilitacji zawodowej – 38.811,40 zł**, w tym na:
 - 1) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu **36.601,40 zł**,
 - 2) finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych **210,00 zł**.

W ramach posiadanych środków udzielono dofinansowania do:

- 1) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych 75 osobom niepełnosprawnym i 47 opiekunom,

- 2) zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 394 osobom niepełnosprawnym, w tym 335 osobom dorosłym, 59 dzieciom. W ramach tego zadania 122 osobom niepełnosprawnym udzielano comiesięcznych dofinansowań do zakupu środków pomocniczych takich jak: cewniki, worki i pieluchomajtki oraz sfinansowano udział własny osób niepełnosprawnych w kosztach zakupu między innymi:
- 18 wózków inwalidzkich,
 - 135 aparatów słuchowych,
 - 90 wkładek usznych,
 - 7 par butów ortopedycznych,
 - 4 materacy przeciwodleżynowych,
 - 2 poduszek przeciwodleżynowych,
 - 4 pionizatorów,
 - 11 protez,
 - 3 balkoników,
 - 47 ortez,
 - 1 kompletu pończoch kikutowych,
 - 4 soczewek,
 - 4 gorsetów,
 - 2 kul łokciowych,
 - 1 systemu wspomagającego słyszenie,
 - 1 urządzenia multifunkcyjnego,
 - 1 naprawy wózka inwalidzkiego
- 3) zakupu sprzętu rehabilitacyjnego tj.:
- 4 łóżek rehabilitacyjnych,
 - 3 rowerów rehabilitacyjnych,
 - 2 mat rehabilitacyjnych,
 - 1 wałka rehabilitacyjnego,
- 4) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych 9 osobom, w tym:
- do likwidacji barier architektonicznych – 3 osobom niepełnosprawnym poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego (w ramach zawartych umów dla jednej osoby dofinansowano zakup i montaż platformy schodowej, dla drugiej dźwigu platformowego z własnym szybem samonośnym. W mieszkaniu trzeciej osoby została przeprowadzona adaptacja pomieszczenia kuchennego na łazienkę i dostosowanie jej do potrzeb osoby niepełnosprawnej poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, poprzez wykonanie między innymi: nowych podejść wodno-kanalizacyjnych, postawienie ścianki działowej, robót demontażowych, wykonanie kabiny, ułożenie płytek antypoślizgowych),
 - do likwidacji barier technicznych – 2 osobom (w ramach zawartych umów dofinansowano zakup: 2 podnośników dla osób poruszających się za pomocą wózka inwalidzkiego),
 - do likwidacji barier w komunikowaniu się – 2 osobom (w ramach zawartych umów dofinansowano zakup: 2 telefonów komórkowych z funkcją

powiększania znaków oraz funkcją mowy dla osób z dysfunkcją narządu wzroku).

Dodatkowo w ramach środków PFRON:

- 1) sfinansowano wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracę niepozostające w zatrudnieniu (staże dla 5osób),
- 2) przyznano 1 osobie niepełnosprawnej środki na szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe.

Otrzymane przez Powiat z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych środki w kwocie **1.110.014,00 zł**, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej wykorzystano w **100 %** na różnego rodzaju formy rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Należy jednak zaznaczyć, iż nie zaspokoiły one wszystkich potrzeb w tym zakresie.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Nowogardzie w okresie sprawozdawczym uczestniczyło 30 osób niepełnosprawnych. Były to osoby z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności i o bardzo różnym poziomie wiedzy ogólnej oraz zróżnicowanych możliwościach przyswajania nowych treści.

Zajęcia odbywały się w grupach, w niżej wymienionych pracowniach:

- 1) gospodarstwa domowego, w której to uczestnicy rozwijali między innymi umiejętność przygotowywania posiłków, utrzymywania czystości i porządku w pomieszczeniu podczas zajęć, wyrabianie sprawności manualnych,
- 2) poligraficzno-komputerowej, gdzie uczestnicy zapoznali się z zasadami BHP, doskonalili umiejętność czytania, pisania i liczenia, rozwijali umiejętność obsługi programów komputerowych i korzystania z przeglądarek internetowych,
- 3) plastycznej, gdzie uczestnicy utrwalali oraz poznawali nowe, różnorodne formy plastyczne, tj. między innymi wykonywanie mas plastycznych z użyciem modeliny i plasteliny,
- 4) manualno-ruchowej, gdzie uczestnicy uczyli się między innymi pracy z ciałem,
- 5) stolarska, w której to uczestnicy doskonalili sprawność manualną poprzez wykonywanie prac ręcznych przy wykorzystaniu materiałów takich jak: styropian, skóra, płyta pilśniowa, drewno, sklejka, tasiemka, szkło.

W Warsztacie prowadzona była również rehabilitacja ruchowa, polegająca na usprawnianiu ruchem, zajęciach rytmiczno-muzycznych, gimnastyce grupowej i indywidualnej.

Koszt działalności Warsztatu w 2018 r. wyniósł **553.200,00 zł** i został sfinansowany:

- w 90 % ze środków PFRON - 497.880,00 zł,
- w 9,73 % z budżetu Powiatu - 53.820,00 zł,
- w 0,23 % ze środków jednostki prowadzącej WTZ - 1.500,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, która m.in.:

- opiniowała projekty uchwał przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych,

- wypracowała opinię do sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych za rok 2017.
- omawiała również kierunki działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Goleniowskim.

Ze względu na niedobór środków PFRON w stosunku do istniejących potrzeb Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych zaproponowała utrzymanie zasady udzielania dofinansowania osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (poza cewnikami i pieluchomajtkami) do wysokości kwoty udzielonej refundacji przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie uczestniczyła w organizowanych przez organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spotkaniach, na których przekazywała informacje nt. realizowanych przez Centrum zadań i programów na rzecz osób niepełnosprawnych.

III. SPRAWOZDANIE Z REALIZOWANYCH PRZEZ PCPR PROGRAMÓW I PROJEKTÓW KONKURSOWYCH

1. Pilotażowy Program „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2018 r. w Powiecie Goleniowskim kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - na podstawie umowy zawartej w dniu 30 kwietnia 2018 roku nr AS3/0000028/16/D aneksowanej 14 listopada 2018 roku - przekazał Powiatowi Goleniowskiemu środki finansowe na realizację zadań programu w łącznej wysokości 218.078,00 zł, z czego wydatkowano 208.949,86zł. Wsparciem – w ramach programu - objęto w ubiegłym roku 48 osób niepełnosprawnych.

W 2018 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z dofinansowania w ramach Modułu I i Modułu II:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

a) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

b) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

c) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania technicznej, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

- d) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.**

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach w/w zadań w poszczególnych obszarach programu dofinansowano ze środków PFRON:

Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów

Obszar	Liczba zawartych umów z osobami niepełnosprawnymi lub ich przedstawicielami, które skorzystały z dofinansowania	Kwota wypłaconego dofinansowania
Moduł I	20	131.407,36
A 1	2	11.952,00
A 2	0	0
B 1	9	44.853,80
B 2	0	0
C 2	3	6.930,00
C 3	4	64.485,00
C 4	0	0
D	2	3186,56
Moduł II	28	77.542,50

Źródło: Dane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie

2. Projekty konkursowe

Projekt „KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ”

W ramach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej otwartych konkursów ofert na finansowe wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej w 2018 r. PCPR zgłosiło projekt, który został zakwalifikowany do realizacji. Na realizację projektu uzyskano dotację celową w wysokości **19.681,00 zł**.

Wartość projektu po rozliczeniu wyniosła – 33.278,78 zł, w tym:

- **19.681,00 zł – dotacja,**
- **13.597,78 zł - wkład własny.**

W ramach otrzymanej dotacji w 2018 roku sfinansowano w 59% koszt zatrudnienia trzech koordynatorów (trzy etaty) rodzinnej pieczy zastępczej w Zespole ds. Pieczy Zastępczej obejmujących opieką i wsparciem 45 rodzin zastępczych.

Projekt „NASZE WSPARCIE TWÓJ SUKCES”

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt konkursowy pn. „NASZE WSPARCIE TWÓJ SUKCES” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa VII Włączenie społeczne, Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej.

Celem projektu jest integracja społeczna i zawodowa osób z terenu powiatu goleniowskiego zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pomocą instrumentów aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym, społecznym i zawodowym. Udzielone wsparcie ma pomóc osobom nim objętym przybliżyć lub umożliwić im powrót na rynek pracy, a także wspomóc ich samodzielność życiową i społeczną oraz zapobiegać dalszym procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **724.964,59 zł** (w tym: 511.394,59 zł z EFS), z tego:

- a) koszty bezpośrednie w wysokości **625.548,62 zł**, tj.
 - zadanie 1 Aktywna integracja w kwocie 411.978,62 z EFS,
 - zadanie 2 Zasiłki i pomoc w naturze – wkład własny z PCPR w kwocie 213.570zł,
- b) koszty pośrednie w wysokości **99.415,97zł (EFS)**.

W 2018 r. wsparciem objęto:

- 10 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- 15 rodzin zastępczych wraz z otoczeniem,
- 21 osób niepełnosprawnych.

Uczestnicy projektu wzięli udział w:

- warsztatach z zakresu profilaktyki uzależnień,
- warsztatach ABC higienicznego trybu życia,
- warsztatach z zakresu edukacji finansowej,
- warsztatach kształtowania umiejętności osobistych - zarządzanie czasem,
- warsztatach radzenia sobie w sytuacjach stresowych z elementami kontroli złości,
- warsztatach wyjazdowych dla rodziców z dziećmi z elementami pedagogiki i zabawy,
- warsztatach „Szkoła dla Rodziców”
- turnusach terapeutycznych,
- pikniku integracyjnym pn. „Pożegnanie lata”,
- spotkaniu mikołajkowym.

Projekt „ RODZINOM POMOCNA DŁOŃ”

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie realizowało projekt konkursowy pn. „ RODZINOM POMOCNA DŁOŃ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś Priorytetowa VII Włączenie społeczne Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu jest pozyskanie wykwalifikowanych kandydatów na rodziny zastępcze, uzyskanie kwalifikacji przez funkcjonujące rodziny zastępcze nieposiadające ukończonego szkolenia, podniesienie kompetencji wychowawczych funkcjonujących rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka, wzmocnienie kompetencji rodzicielskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu ograniczenia liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, podniesienie kompetencji pracowników instytucji wspierających rodziny.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **26.608,46 zł** (21.932,63 zł z EFS plus 2.575,83 zł z budżetu Powiatu plus 2.100,00 zł z wkładu własnego PCPR), w tym:

- a) koszty bezpośrednie **21.375,00 zł**,
- b) koszty pośrednie **5.233,46 zł**.

W roku 2018 w ramach projektu wsparciem objętych zostało 55 mieszkańców Powiatu Goleniowskiego (kandydaci na rodziny zastępcze, rodziny pełniące funkcję rodziny zastępczej nieposiadające ukończonego szkolenia, rodziny zastępcze/prowadzący rodzinny dom dziecka, osoby przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz pracownicy instytucji wspierających rodziny).

W ramach projektu uczestnicy wzięli udział w formach wsparcia:

- szkoła dla rodziców,
- szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze,
- szkolenia o charakterze edukacyjnym, podnoszące kompetencje wychowawcze funkcjonujących rodzin zastępczych oraz osób/rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- doradztwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne dla funkcjonujących rodzin zastępczych oraz osób/rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Projekt „KURS NA RODZINĘ”

W 2018 r. Powiat Goleniowski - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie w partnerstwie z Liderem Województwem Zachodniopomorskim – Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej realizowało projekt pn. „Kurs na Rodzinę”, który jest kontynuacją projektu „Zintegrowane wsparcie dla rodzin i pieczy zastępczej na terenie województwa zachodniopomorskiego”. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020; Priorytet VII – Włączenie społeczne; Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu jest podniesienie kompetencji osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, o niskich kompetencjach opiekuńczo – wychowawczych, zagrożonych ograniczeniem praw rodzicielskich, z zaburzonym funkcjonowaniem społecznym poprzez zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług

środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Zakłada się, że projekt przyczyni się do podniesienia kompetencji osób/rodzin w pełnieniu ról opiekuńczo – społecznych, poprawi relacje rodzic – dziecko oraz funkcjonowanie społeczne uczestników.

W okresie sprawozdawczym wydatkowano środki na realizację projektu w łącznej kwocie **73.671,17 zł** (62.617,92 zł z EFS, 7.369,69 zł z budżetu Powiatu, 3.683,56 zł wkład własny Lidera), w tym na:

- a) koszty bezpośrednie **69.933,23 zł**
- b) koszty pośrednie **3.737,94 zł.**

W roku 2018 zakwalifikowano do udziału w projekcie 105 osób. I tak:

- z poradnictwa pedagogicznego skorzystało 16 osób,
- z poradnictwa psychologicznego – 15 osób,
- z poradnictwa prawnego – 10 osób,
- z terapii indywidualnej i rodzinnej – 21 osób,
- z warsztatów - „Szkoła dla Rodziców” – 10 osób,
- z warsztatów pedagogiczno – artystycznych dla dzieci – 20 osób.

Niezależnie od powyższego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało w okresie sprawozdawczym:

1. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Goleniowskim na lata 2016-2025”, stanowiącą załącznik do uchwały Nr XV/147/16 Rady Powiatu w Goleniowie w dniu 22 września 2016 r.
2. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXV/251/18 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 15 lutego 2018 r.
3. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2025, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXII/126/16 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 19 maja 2016 r.
4. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie goleniowskim na lata 2018-2022, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXV/252/18 Rady Powiatu w Goleniowie z dnia 15 lutego 2018 r.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji w/w programów/strategii zostanie przedstawione Radzie Powiatu w ramach raportu o stanie powiatu.

IV. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez tworzenie rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka.
2. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu w celu pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Organizowanie grup wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz osób doznających przemocy w rodzinie.

4. Organizowanie szkoleń, warsztatów dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, członków rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
6. Utrzymanie standardu usług świadczonych przez Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie i placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie powiatu goleniowskiego.
7. Pozyskiwanie środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 na realizację działań wspierających integrację osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym oraz wspierających rozwój usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.
8. Współfinansowanie kosztów funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nowogardzie.
9. Uczestnictwo w Programie wyrównywania różnic między regionami III-stosownie do złożonych wniosków.
10. Realizacja programu „Aktywny samorząd”.

V. SPIS TABEL

1. Tabela 1. Liczba rodzin/rodzinnych domów dziecka wg liczby dzieci w podziale na poszczególne gminy 5
2. Tabela 2. Przyczyny opuszczenia instytucjonalnej pieczy zastępczej przez wychowanków..... 7
3. Tabela 3. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy psychologicznej oraz liczba rodzin/ osób i liczba spotkań z rodzinami/osobami korzystającymi z pomocy.....8
4. Tabela 4. Diagnozy psychofizyczne 9
5. Tabela 5. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponosiły odpłatność za pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej..... 16
6. Tabela 6. Liczba dzieci z poszczególnych gmin, za które jednostki ponosiły odpłatność za pobyt w instytucjonalnej pieczy zastępczej..... 16
7. Tabela 7. Przyczyny udzielania poradnictwa, wsparcia, pomocy oraz liczba rodzin/osób korzystających ze wsparcia i liczba osób w tych rodzinach 20
8. Tabela 8. Liczba rodzin/osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów oraz przyczyny udzielenia poradnictwa, wsparcia, pomocy 20
9. Tabela 9. Rodzaje wsparcia i liczba udzielonych porad na rzecz klientów będących w kryzysie 21
10. Tabela 10. Rodzaje i liczba porad w rozbiciu na gminy wg miejsca zamieszkania klientów..... 21
11. Tabela 11. Liczba zawartych umów w ramach poszczególnych modułów..... 27